

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ma bygnad, må til den ändan den 31 i innewa-
rande månad, klockan 10 föremiddagen på Sta-
dens Rådhus sig infinna, och wid offentlig ut-
bjudningen sina anbud göra, kunnande Dessen
och Devisen öfwer bygnaden i Stadens Cancelli
beses: hwilket til esterrättelse lärer.

Tredje och sista gången påminner Madame In-
geborg Elisabet Schoff om betalning af des bor-
genärer. Hännens omständigheter äro nu sådana,
at hon icke öfwer tre weckor kan umbära en wäldig
summa penningar, til at förnöja des egne Credi-
torer, hwilket hon til dem samteligen utfäst, och
måste fullgöra. Därföre anmodar Madame Schoff
hwar och en af dem, som äro hånne något skyldige,
och hwiskas namn af böckerne äro hånne bekante,
at öfördrojeligen, och alrafäst inom tre weckor här-
efter, infinna sig med betalningen, enligt öfwerigifne
räkningar, emedan hon, i annat fall, fast ogerna,
nödgas, at dem därföre lagligen söka.

Jämte hvarpen och Skeps-redskap, som den 1 April
kommer at säljas på Knappegården i Odensala, blif-
wer et parti af ungefärligen 270 Skeppund Ryskt
stängjärn ifrån St. Petersburg äfwen och försäldt
på Auction samme dag.

Några exemplar af Lectoverne Herweghs och
Schedvins utgifne tankar öfwer förste och andre
Wönedagen, äro förlede med posten från
Westerås antomne, och säljas där Magasinet tryc-
kes. Likaså finnes Prosten Ekmans arbete öfwer
samma ämne hos Herr Notarien Mander.

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 4 April 1761.

Om Hwalfisterier*.

Denne ofantelige fisken, är gemenligen fångad
uti nordsjön: största sorten finnes kring om
Spisbergen, och hålla en del 200 fot i längden;
men de som fångas wid kusterne af America, 90 til
100: däremot äro de, som fångas på kusterne af
Guienne och Medelhafwet, alraminst. Hollän-
darne hafwa mot 100 år haft hwalfiske-fångsten
sig selsive liksom förbehållen: ja nu förtiden hål-
les hon för en af deras ypperste handels-grenar.
De förnämste handlande af flesta Provincierne haf-
wa uprättat et Compagni sig emellan; för at drif-
wa denne handel til sin högd; och til den ändan
fiskas hwart år en stor flotta til nordsjön. De
försökte at göra första inräkningen på Grönland:
efter det ej lyckades, fäste de sedermera sina fiske-
rier

* Sedan Göteborg ärligen idkar detta löfliga storfiske,
lärer en sådan artikel förtjena sit rum i Göteborgska
Magasinet.

rier wid wästra kusten af Spisberg ifrån 76 till 80 gr. nordlig latitude. År 1725 begynte det Ängelska Söderfjö-Compagniet at taga del däruti med dem, och genom den förträffeliga framgång, hwilken det hade i första försöket framför någon af des grammar; blef Ängeland upmuntrat at därutinnan fortsara. At gifwa något begrep om sättet och fördelen af denna handel; wil man utstaka den granlaga noghet, som en god tid blifwet agtad wid hwalffiskeriet; jämte sättet at fiska; at ej förtiga Skeppens last och utrustning; och ändteligen nyttan eller fördelen däraf. Disciplinen verkställes efter et Reglemente, bestående af tolf articlar, hwaraf den hufwudsakeligaste är, at i fall et af de på fiskeri utgångne fartyggen förolyckas, doch så at besätningen bärgas; bör första Skeppet, som träffas, taga den om bord, och det andra taga hälften af manskapet, som är på det första: men intet fartyg är förbundet, at taga det ringaste af et förolyckat eller aldeles öfvergifwet, hwilket en annan Capitaine kan finna eller bärga. Desutan skal den bärgade Capitainen wid ankomsten til Holland, ej mindre göra reda för hälften af det bärgade, än sit eget fartyg. Skal jag nämna flera puncter? Om besätningen öfvergifwet et fartyg, som lidet Skepsbrott; hafwer den ingen rättighet til något af det bärgade gods; utan altsamman tillfaller ägaren; twärtom, om den är närwarande, då gods det bärgas, och därtill något bidrager; skal den undfå en fjerdedel däraf: ja, om någon dödar en fisk på isen; skal den blifwa ansedd såsom des egen; så länge som

som han därhos lemmar någon person: men så snart han öfvergifwet den samme; blifwet det den förste Capitainens rättmätiga egendom, som dit anländer: doch om fisken är bunden wid et ankare, eller med et tåg fastad wid stranden; kommer den at tillhöra sin förste ägare; fastän han densamme öfvergifwet. Om någon person blifwer särad eller lytt i tjensten, måste Fiskeri-Commissarierne åtaga sig, at förskaffa honom en skälig wedergållning; hwartil hela flottan måste bidra. Utom detta almånna Reglementet, som alle Capitainer äro edeligen förbundne at i agt taga, förän de begifwa sig til sjös; gifwes jämwäl et beshynerligt, hwilket alle måste på ed och samwete verkställa: och detta innefattar, at de skola bewista morgon- och afton-bönerna, wid wite af penninge-böter efter Capitainens utsaga: at de ej må dricka sig drukne eller dra sine knifwar, wid förwerkan af halfwa hyran, ej heller slås wid förlust af hela; at ingen skal slå wad om någon ond eller god framgång uti fiskandet: hwarken köpa eller sälja på dessa wilkor; i fall wi tage en eller flere fiskar, wid förlust af 25 gyliden; at de skola wara nögde med provianten, som består dem; at de aldrig skola tända ljus, eld eller lunta, natt eller dag, utan Capitainens wetskap. Sedan detta Reglementet blifwet upläst; är hela besätningen kallad, at emottaga den wantliga gåfwan, förän den gifwet sig til sjös, med försäkran af en annan summa wid deras återkomst, alt efter som framgången af fiskeriet medgifwet. Capitainen, wid detta tillfälle,

fälle, bekommer från 100 til 150 gyllden; Styr-
mannen från 40 til 60, hwar och en Harponneur
från 40 til 50 gyllden; de andre Befälhafvande
från 26 til 36; de äldre Matrosar 20, och de yngre
12 gyllden. Flottan, som består måsteden af
fleyter, från 100 til 150 läster, och från 35 man til
41, löper gemenligen ut wid början af April, och
tager sin kosa förbi öarne af Island ifrån 60 til
61 graden, hwarpå, sedan den lemnat förenämde
öar i wester; seglar den norr ut, igenom 73, 74 och
75 graders latitude, hwarest isen träffas. Wid
dessa store ishopar, hwarmed hela trachten är up-
fylld, är första hvalfiske-läget, och där lägger sig
måsta delen af skeppen til at fiska: men som fisken
är större och fetare, ju längre norr man kommer;
så wåga sig någre Capitainer til 80 samt 82 gra-
ders nordlig latitude. Hwart och et skepp af 150
läster har 6 slupar, och hwar slup 6 Harponeurer
med 5 karlar at ro dem: til hwar slup höra 7 linor
af 3 tums omkrets, hwaraf 5 äro i frambdelen af
fartyget och 2 bak uti. Linorna framuti göra til-
hopa 600 samnar, och tillika med de andre två
880. Om hvalfisken dykar sig fördjupt, eller lö-
per förlängt under isen: måste linan kappas, at
icke slupen må blifwa dragen efter honom.

(Resten framdeles.)

Min Herre *

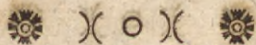
I Götteborgska Magasinet, Sagan om Vulca-
nus, och flera skrifter, har jag funnet ätskilliga
wakra

* Detta är hitsändt, och förändjer mig til större delen.

wakra raisonnementer om wexel-coursen. Gud ske
lof! wi lefwe i en tid, på hwilken man äger fri-
het at tala och skrifa, hwad man tror gagna det
almänna. Om alt ej äger sin fulla riktighet, så
gifwer det doch anledning, at närmare eftersinna
saken. Jag nekar ej, at många Banco-sedlar
bringa alt hwad wi äge, i löst och fast, uti gåf-
ning och starkaste rörelse. Öfwerflödet på pennin-
gar öker öfwerflöd i mat, dryck, kläder, spel, m. m.
Banco-sedelen är et mynt inom öf: men utländ-
ningen kan ej tvingas, at anse det för sådant. Jcke
destomindre tror jag knapt, at sjukdomen kan bo-
tas genom indragande Banco-lån. Därigenom
skulle många nyttiga inwätningar, som med lånte
penningar äro påbegynte, samt en stor del af dem,
som redan äro satte i stånd, aldeles undergå, lan-
dets högstnödiga upodling obeskrifweligen lida, och
mycken oreda, genom oförmögne gäldenärer, up-
komma. Jag kan bewisa, at i Junii månad 1717,
war et sådant öfwerflöd i landet på mynte-teken
och mynte-sedlar, at de ej kunde debiteras under en
affortning af 25 pro Cent. Jckedestomindre war,
samma tid, wexel-coursen på Amsterdam ej högre,
än 29 och en half til 30 mark, och på Hamburg
31 mark *. Här af sluter jag, at Banco-sedlarne,
eller deras mängd, ej äro rätta ordsaken til wår
høge cours; emedan mynte-teken och myntsedlarne
skulle ju med samma grund åstadkommet samma
werk

D 3

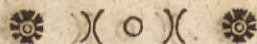
* Då måste wexelen betalas med silfwer-penningar, eller plåtar.

werkan och höga cours, år 1717 *. Alltså blifwer frågan: hwarföre den tiden war lägre, och nu mer än dubbel så hög cours? Härtill swaras: den tiden hade man, jämte dessa penninge-teken tillräckelige guld- och silfwer-penningar; och, om wi nu ägde detsamma, tillika med Banco-fedlarne, skulle coursen alltid falla. Frågan blifwer fördensful: huru wi skole få tillräckeligen klingande mynt i landet? Den frågan är hufwudsafelig; ty innan wi få mynte-sorter, som utlänningar wärdera lika med oss, lärer näppeligen något bote-medel uppfinnas emot coursen. Jag wil beswara denna fråga, så godt jag kan.

Det är otroligt, hwad metaller dageligen uparbetas til mindre nödiga kärl och prydnader. Guldarbetare och Kopparslagare äro mera slyssafatte i war tid, än då et lod silfwer och koppar kostade tredjedelen emot närwarande pris. Mynt-inrättningen i Stockholm och Åwvestad, kostar Kronan så litet, i jämförelse emot de millioner, som en kånbar skilnad i mynt ådrager Riket eller Underfätare til last, at Kronan ej allenast kunde, til näste Riksdag, bestå den kostnaden, utan märkelig kånning,

* Följer just icke: ty 1) bör vara afsjort, om samma proportion war då mellan redbare penningar och mynte-teken, som nu mellan pengar och Banco-fedlar: mynte-teken betydde inga löpande fastigheter. 2) War Nationen ännu ej bränd, utan wördade den gamle crediten. 3) Steg coursen ända til 120 Mark R:mt, innan mynte-teken affstånade, och innan sakerne gådt illa i Norge. En Banco Riksdaler kostade år 1718 ända til 130 M:sk i mynte-teken. 4) Man hade likwål mynt ej mindre til at betala tull, än wexlar med, hela den tiden, m, m.

utan och därtill inwätta ännu et mynt, i Norköping eller wid något annat strömsfall, ja, lemna hwar och en underfäte frihet, at förwandla sine husgudar til Riksdalrar, Caroliner, ja 12 och 5 örs stycken, jämte Silfwermynt af koppar och messing, utan at afforta myntare-lönen. Man kunde i det stället, såsom Parlamentet i London bewiljat, betala någon afgift uppå matlagen, för at underhålla myntet. Om tillika en dyg årlig pålaga lades på plats de menage, Caffé och The-kannor, ljus-stakar och andra mindre nödiga meubler af silfwer, skulle många onödiga husgeråds-saker blifwa leswererade til myntet. Man kunde sedan betala utländske Creditorer, utan at påtruga dem wåra waror för hälften wårde. Penninge-rörelsen, inom oss, skulle befordras, och Banquen kunde fritt utgifwa, och åter inbekomma silfwer- och kopparmynt.

Härwid torde någon påminna, at då skulle wårt ädla silfwer gå utur Riket: men jag tror ingen wore så rasande, at han skickade mera ut, än han wore skyldig at betala, och om en gjorde det, kom det en annan til goda. I forndna tider betaltes utländska waror med specie mynt, och myntet fördes åter in af utländske Köpmån, som upköpte Swenska producter. Det går så til i stora, som små hushåll: har jag inga penningar, at betala skulden med, så får jag gifwa så mycket af mina waror, som borgenären, efter det wårde han därå sätter, behagar; men har jag både waror och penningar, så måste Creditoren wara billig. Et utifrån bewiljat penningelån kan lindra skuldomen;

men ej i grund hafwa den samme, intan wi få det enda specifiqua botemedlet i händer, som kallas con-
tante penningar. Jag är min Herres uprigtige, doch
obekante tjenare, m. m.

Min Herre,

N:o 11 och 13 i Götheborgska Magasinet gif-
wa mig ämne til någre små tankar, dem jag här-
med tager mig frihet at meddela.

Är det icke et nytt sätt at disputera, då man
fristeligen upgifwer gensägelse mot et snilleprof?
Kan sanningen ej utforskas bättre fristeligen, än
när man genast hittar up det mesta som skal talas,
och, kan hända, talar hwad för munnen kommer?

Doch jag lemwar detta, och begifwer mig til det
som nämnes i Magasinet om folkbristen. Det är
en sak, som jag länge och mycket hört omtalas,
men ännu ej kunnat finna. Kan hända Herr lüt-
ken har bragt oss ur wilsfarelse. Låt oss för wo
skul se, hwar folk brister.

Jag går med underdånig wördnad förbi de
Högste. Gud låte våra barn aldrig kofwa den dag,
då Konungslig råd brister i Sverige! Gud låte oss
och weta, at tacka honom för den nåden, wi hafwe
at se Sveriges hopp wåra til, och lofwa hmnig
frukt! Jag går i lika måtto förbi de Høge och
Förnåme. Men sedan frågar jag, hwar brister
folk?

I hyslor och ämbeten brister det ej, utan för
hwart ämbete i andeliga och werldsliga stånden sin-
nas

nas sökande til öfwerflöd. I handel och handt-
werk hafwe wi öfwerflöd på ämnen, och det torde
wara swårt, at kunna hyslosätta alle med det de
lärt: jag tror och at wid Fabriquerne brister ej
folk, då de hafwa tillräckeligt underhåll, och nå-
gorlunda fördelagtig utsigt för sin framtid.

Sälunda wet jag intet, at folkbrist är wid stads-
manna-nåringen. Låt oss nu se, om folk brister
wid landtbruket: jag tror at de mesta klagomål gå
därpå ut; men jag förstår det icke.

Wid hemmans-bruken tryter intet folk: blir en
hemmansdel, Krono- eller Frelse, städje-sal, så wet
jag at 20 åro, som söka densamma.

Dagswerks-torp, om de än åro de uflaste, kun-
na saklöst klyfwas, och där brister ej folk, som wil-
ja taga dem emot.

Tjenstefolk! ja nu kommer jag til det swåraste.
Wålan, jag medger, at det brister; men är det
strax en folkbrist? Nej, Gudi lof. Jag har ej haft
ännu någon swårighet. Almogens ungdom kunna
hafwa sina små förtjenster, som stiga högre om året,
än et tjenstehjons lön, och jag kan ej afundas där-
öfwer; låt dem i Guds namn njuta sin frihet. Jag
behöfwer på min gård 5 til 6 tjenstefolk: kunde jag
bygga där tre dagswerks-torp, skulle jag få flera,
än jag behöfde, och wille jag taga halfnads-bönder,
skulle jag wist ej behöfwa klaga öfwer folkbrist.

Man torde tycka, at landets upodling äskar mer
folk. Det kan jag äfwen så litet finna; när det
en gång hinnet därtill, at hwar och en kan så weta,
huru mycket och hwad han får upodla, skola wist

ej brifka händer. Jag sätter det fall, at jag äger et hemman, jag sätter tillika at 40 tunnoland afmätas at mig, som jag får upodla: det är sant, at jag på den händelsen kan hafwa brist på penningar, m. m. men för folkbristen tror jag, at jag skal finna utväg.

Doch det synes ej vara detta, som påhyftas i Disputationen De Sacerdote Medico. Wålan, jag håller aldeles med, och det är långt ifrån, at jag wil bestrida et så godt och nyttigt ändamål. Wårt folk skal på alt mögeligt sätt sparas. Gud intrycke den tanken i alla människo-hjertan!

Men vidare: Presten skal såsom Medicus bidraga därtill. Wål, jag Kristwer under, med förbehåll, at det ordet Medicus tages i den widlystgaste bemärkelse, och at han blir nödfals Medicus, då ingen annan är at tilgå, samt at Prestemör får vara honom adjungerad, som kan förmodeligen bättre än han koka plåster, m. m. Wi fusse något hwar. Jag har ibland lyckeligen botat rödsot, mjelstuska och frossa, fast jag för det sista blef en gång illa bannad, af en ypperlig Medicus. Men jag tror likwål, at vårt hufwud-arcanum består däruti, at wi råde til en nykter, måttelig och arbetsam lefnad, hwarigenom den beständigaste helsa minnes. Sannerligen, om Presten så läser och så lefwer, och blir af sine åhörare lydder, gör han i mit tycke mycket til folk-ökningen.

Men detta är intet alt. At genom Medicin, och än mer genom måttelighet och arbetsamhet, spara människo-lif, är wål at spara dem at werlden;

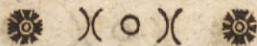
den; men det är ej at spara dem at landet. För-låt mig, at jag, som en liten Prest, wille gerna bidra til detta senare. De gamle Göther woro rättelstofsare på folk, deras härnader och deras uttåg drogo mycket folk utur landet. Men det wore mödan wårdt, at räkna, huru många som gådt ut til främmande herkap i 20 år. Worde icke desse blifwa en besparing för landet?

Jag tror, at det ej fordrar mycken konst, at hålla vårt unga manskap qwar i landet. Ingen är, som icke helre blir hemma, än refer ut, om han kan göra sig uträkning på nödtorstig och god utkomst; sårdels om man lägger på honom et behageligt band, så wägar jag säga: han skal både bli i landet, och föröka folk-numeren. Giftermål, giftermål; det är i mit tycke hufwudsaken. Så länge hemmansbrukare, torpare, sokne-handtweckare, ryttare, soldater och båtsmän äro de endaste, som kunna få gista sig, hwad skola då de andre göra? Jag svarar för, at de wilja gista sig. Men hwar-med skola de sysselsättas? Detta är en fråga, som fordrar til swar mer än hos mig finnes; men hon måste beswaras af en redelig människo-wån. Wår kåra frihet blifwe hållen i helgd och åra! hon brede sina frukter til de lägsta kojor! hon ställe alla lofliga näringsfång i trygd! och egennyttan ware hånnes trål!

Så tänker och önskar en Prest i

Zalland.

Hwab

Swad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Sommar-Tings Terminerne för år 1761.

Uti Håradshöfdingens, Herr Niclas Brunieansons Jurisdiction blifwa Åskimbe och östra Hisingrs Hårad i Gästgifsware-gården Kärre den 7 Maji: Westra Hisingrs Hårad i Färjestaden Wedbacka den 26 dito: Inlands södra dito uti Staden Kongålf den 11 Junii: Inlands Torpe-Hårad uti Gästgifsware-gården Holm den 20 dito upfallade.

Kesande. Til Stockholm äro nyligen härifrån afreste Consuln i Petersburg, Herr Delfhin, och Herr Magister Busz: ankommen är Herr Aufcultanten Boman, och bor på 3 Remare.

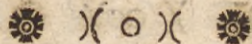
Gotheborgske Wexelcoursen.

Dnsdagen, den 1 April.

London	- -	74 $\frac{1}{4}$	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	- -	70 $\frac{1}{2}$ à 70 $\frac{1}{4}$	- -	M:f R:mt.
Hamburg	- -	74 $\frac{1}{2}$	- -	M:f R:mt.

För 8 dagar war coursen äfwen på Amsterdam 69 $\frac{1}{2}$ à 70 M:f, fast i Magasinet står 67 à 67 $\frac{1}{4}$, hwilket rättas.

Ans

Ankomne äro Skepparne Carl Magnus Stolpe ifrån Lieth med barlast, And. Hising ifrån Peterhead med dito, Anders Lundström ifrån Cadix med salt, och litet Packhusgods, Arfwid Udin ifrån Lieth med barlast och smör, Henry Salmond ifrån Thurso med korn, och John Spink ifrån Arbroath med malt och korn.

Helsingör. Den 23 Martii afgingo Skepparne Johan Windt och Petter Pettersson ifrån Marsstrand til Norköping, och Hinric Holtsteter ifrån Gøtheborg til Stockholm, alle med fill.

Små Kyrko-tidningar.

Biskopen i Linköping, Herr Doctor A. D. Rhyzelius, är den 24 Mart. med döden afgången.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 26 Mart. til den 1 April födde 1 Gosse- och 3 Flickobarn: Wigde Färgaren från Laholm Christian Kramer och Jungfru Christina Ahberg, Mästaren Nils Wise och Enkan Anna Swensberg, Murgesellen Johan Andreas Fidler, och Jungfru Anna Johanna Holm: Döde Kopparslagare-Gesällen Johan Åkman's hustru af tårande sjukdom, och 1 Gossebarn af slag.

I Kronhus-Församlingen födt 1 barn, och tre döde.

Korta Lärda Nyheter.

Stockholm. Hos Hesselberg är sednare delen af Eagan om Mercurius och Vulcanus utkommen, stor 3 ark, utom den bifogade Tabellen. Som Mercurius förde ordet i första delen, så är Vulcanus

nus hufsvud-personen i denna. Sedan han gifvret en kort Historia af sit öde i Sverige ända från Gustaf den förstes tid, til Carl den tolfstes död; påminner han, at järnet då gall i hela 4 år 70 Daler Kopparmynt, hwartil en owanlig brist och torstighet på waran det mesta bidraget. Sedan nedsattes priset på Skeppundet til 40 Dal. och förblef därwid i 20 år, af orsak, at Ängelske Commissio-nairene hade nu mer inga ordres, at bjuda öfwer hwar andra. (Här föreläggas en hop frågor, som mången kan beswara, utan at wara en Mercurius) Därpå börjar Historien om Järn-Contoivet. Detta bygdes på goda principer, t. e. många säljare och få köpare göra god tid; fattige säljare och rike köpare likaledes: waror förhålla sig i wärde efter behofvret. Efter flera förslag upkom ändteligen Järn-Contoivet, och fick en tunna gulds årlig ränta, för at stadga järnprisen hemma, och drifwa dem högre på utrikes orter m. m. Vulcanus påstår sig hafwa förtjent ingen mindre wedergålning, emedan han stegradt, från 12 eller 14 Pund ända til 18 och et halft, utrikes priset på en tunna järn, (om jag så får kalla 7 och et halft Skeppund) och därmed tilbringat Olympen en winst af 7 millioner 200000 Koppar-daler, eller 24 tunnor guld årligen, Coursen förmodeligen råknad efter sit gamla al pari. Detta låter och höra sig, åtminstone wittnar Tabellen så: men huru kommer det til, at Järn-Contoivet låtet järnprisen falla til 17 Pund i förledet år, til 17 a 18 året förut, o. s. w. Jcke blifwer järnet nu betalt i silfwer efter des upbragta wärde? Det är mindre konst, at uppstegra priset hemma efter Wexel-coursen; men

men et måsterstycke wore det, at öppna beursen på utländningen. Den förra hemligheten uppenbaras s. 15. Omfider påstår Vulcanus, at han aldrig satt up järnet, innan Mercurii betjent hela 8 månader förut skenat: hwadan wil slutas, at höga järnpris aldrig waret orsaken til det höga laget.

Mercurius har i förra Sagan Fyllat Vulcanus bland annat för den höge coursen: det kommer juft an därpå, om betjenten före den dyra järntiden gjort utmärkta snedsprång. Han skenar af flera orsaker, men nu öfwermåttan. Sedan Vulcanus tyfnat, efterfändes Apollo, som låjer en stund öfwer Wexel-coursen, eller spelar en comödia med syndaren. Ändteligen ordkastas Mercurius och Vulcanus något litet om barnet, som ingen wil widkännas; äfwen om Bancolänen, som Vulcanus wid kära lifwet förbehåller sig, at förtiga mycket annat. Det kan ej frångås, at sådana små stridskrifter sätta omsider sanningen i ljuset. Mig tyckes, at ämne ej tryter til tredje och sjerde delen; och at war Götheborgske Usopus borde kanske förklara sig.

Rundgörelser.

Om någon åstundar en liten landtegendom kallad Längenberg, af två tredjedels Krono Skatte-hemman, med i wacker åbyggnad, en half mil härifrån Staden belägen, kan om wilfor och ägare få mundtelig underrättelse, där dessa Beckoblad utgifwas.

Likaledes utbjudes til salu et halft hemman, af samma natur, och kallat Gresta, beläget en half mil bort om Kongsbacka: om priset ytrar sig Länsmannen Hell, boende där i någden.

Den 9 April kommer på Auktions-kammaren härstädes at försäljas, Snauen Enigheten, 67 swärså läster stor, som föres af Skepparen M. M. Ahman, och här på strömmen är liggande, kunnandes hellså fartnyget och inventarium där tagas i ögnasigte.

Hos Herr Joh. Frid. Sponseger finnes ännu et parti fint och hwit hwetemjöl. Likaledes et parti Ängelsk sådes-hafre, samt alla sorter trågärdsfrön.

Hos Herr Carl Dibric Swensson finnas ätskelliga sorter nyligen hemkomne friska trågärds- frön, jämte swarta och hwita mulbärs träd, tillika med blomsterfrön.

Hos Herr Nittau finnas til köps nyligen infomne goda friska bergostron til 9 Daler samt trädet, och för hundradet 3 Daler.

En ny Chaise på remmar, samt en ny Sadel med Pistoler och flera tillhörigheter, är til salu hos Hofflagare-äldermannen Bolm.

En gråraggig Ängelsk hund, af den sorten som bära en mycket fin och Öconomisk ull, är förkommen, och ästundas åter af ägaren, som jag mundteligen namngifwer.

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 11 April 1761.

Utdrag af et Tal, hållet i Bitterhets- Klubben, af Herr Mag. Busz, den 28 Martii.

Författaren bewisar, at wetenskaper äro lika nödvändiga för et samhälle, som en god grundwal för bygnader, om de skola hafwa bestånd. Insigter och ljus är det, som skapar stickelige män, och utom dem kan et land aldrig hinna til waragtig trefnad. Ju flere idige inbyggare man räknar, som med stickelighet, det är med tillräckelig kundskap och sulkomlig wilja, arbeta til et rikes förkofring och salhet, ju mäktigare bör det anses; och ju mera wetenskaper, witterhet och lärdom upmuntras, ju flere finnas jämwäl, som kunna föröka des styrka och wälgång. Uter i samma män, som desse månar aftaga, förswinner äfwen det ljus, som alltid lyckeligen utspredes öfwer nyttiga inråttningar; och ju mer man wandrar i ofunnighet, ju lättare tager man wilse om de wägar, som borde leda til en samlyllig